
Westfalenstadion: De opera van de Bundesliga

Elke vrijdag brengt voetbalcommentator, wereldreiziger en groundhopper Stefan Van Loock op dewitteduivel.com het verhaal van een mythisch voetbalpaleis. Vandaag het Signal Idunapark van Borussia Dortmund dat er dinsdag AS Monaco ontvangt in de kwartfinales van de Champions League. Al gebruikt hij doorgaans liever de oude benaming Westfalenstadion.

Door Stefan Van Loock

Met dank aan de 20.000 supporters op de Südtribune die de befaamde 'Gelbe Wand' vormen, is het stadion van Borussia Dortmund het meest sfeervolle van de hele Bundesliga.

De gele metalen buizenconstructie op het dak schittert in een heerlijke nazomerzon. Als tentakels die hun prooi van staal en beton in een greep houden. Ze vormen een landmerk aan de groene rand van wat enkele kilometer verderop zal overgaan in het grauwe Ruhrgebied waar mijnschachten en staalfabrieken het landschap bepalen.

Het contrast kan nauwelijks groter zijn. Tussen het grauwe grijs van de kolenpotten en de het frisse groen van Sauerland fonkelt het felle geel van de Borussen.

Rode aarde

De 'Ostribune', tevens de hoofdtribune van het Westfalestadion, grenst aan het Rote Erde (Rode aarde) stadion, de vroegere thuisbasis van Dortmund. Een typisch Duits jaren dertig ovaal met een overdekte hoofdtribune, open staanplaatsen en een atletiekpiste. Hier vond de in 1909 opgerichte club in 1925 een onderkomen en vertoefde er gedurende bijna 50 jaar. Het stadion maakte deel uit van een groot sportcomplex waar ook nog een zwembad en een indoor arena (de befaamde Westfalehalle) deel van uitmaakten.

Dat Rode Erde nog altijd bestaat, mag als een half mirakel beschouwd worden. Toen in 1970 de eerste werken aan de nieuwe arena begonnen, werden er op die plek maar liefst 34 niet ontplofte springtuigen uit WOII opgegraven.

Het nieuwe stadion was tijdig klaar voor de wereldbeker van 1974 en werd op 2 april van dat jaar geopend met de befaamde 'Kohlenpotterderby' tegen aartsrivaal Schalke 04. Het werd een opening in mineur voor de thuisploeg die met 0-3 verloor. Dortmund nam echter meer dan eens revanche. Legendarisch was de 'Revierderby' (territoriumderby) – zo wordt de wedstrijd ook genoemd- van 12 mei 2007. Borussia won met 2-0 waardoor Schalke de titel waar het al 49 jaar op wachtte, misliep.

Het scala van Milaan onder de Duitse voetbalstadions

Zowel voor de toeschouwers als voor de spelers, is het Westfalenstadion het ideale stadion. De vier grote tribunes staan kort op het veld en zorgen voor een geweldige akoestiek en een typisch 'Engelse' sfeer. Bovendien is het stadion ook zeer toegankelijk. Parkeren is er met 80.000 bezoekers per competitiewedstrijd geen probleem.

In de jaren '70, toen het nog lang niet zo spectaculair en indrukwekkend oogde als nu, was het al het favoriete stadion van de meeste spelers uit de Bundesliga.

Toen West-Duitsland er op 17 april 1974 tegen Hongarije de eerste interland speelde, stak bondscoach Helmut Schön zijn bewondering niet weg: *"Alleen het Aztekenstadion in Mexico is nog indrukwekkender"*, zei hij. Spelverdeler Wolfgang Overath van 1.FC Köln zag maar één nadeel aan het Westfalenstadion: *"Jammer dat het niet in Keulen staat"*. En ook Franz Beckenbauer trok een blik met nieuwe superlatieven open: *"Het scala van Milaan onder de Duitse voetbalstadions."*

Voor de Mannschaft was het Westfalenstadion overigens meer dan 70 jaar lang een geluksbrenger. Van 1935 tot aan de halve finale van de wereldbeker 2006 tegen Italië leed ze er geen enkele nederlaag. Maar in de halve finale van 4 juli 2006 maakte de Squadra Azzurra met goals van Fabio Grosso en Alessandro Del Piero een einde aan de reeks.

Gelbe Wand

De architectuur van de arena is ook geïnspireerd op de speelstijl van de plaatselijke club: overweldigend en met volle overgave.

Michael Rummenigge, die in Dortmund pas echt aan den lijve ondervond wat werken was, zei dat de fans in het Westfalenstadion de spelers veel beter kunnen zien zweten dan in het Olympiastadion van München. Niemand kan zich wegsteken op het veld. *"Wij werken elke dag in de mijnen, dus moeten jullie ons vertegenwoordigen op het veld"*, luidde de boodschap van de fans aan de spelers.

Voor de club betekende de intrek in het nieuwe stadion een keerpunt in zijn bestaan. Met dank aan de toeschouwers. Zonder hen zou het stadion in zijn oorspronkelijke vorm maar een doorsnee betonnen arena zijn.

Voor het eerste seizoen werd gerekend op een gemiddelde van 7000 bezoekers, maar dat bleek een schromelijke onderschatting: het werden er met 24.000 ruim drie keer zoveel!

Alleen al voor het debuut van de Hongaar Zsoltan Varga tegen het nochtans bescheiden DJK Gütersloh passeerden er maar liefst 48.000 langs de loketten. In de hoogste klasse waren er amper vier clubs die betere cijfers konden voorleggen. Door die grote recettes beschikte BVB Dortmund plots ook over aardig wat meer financiële armslag. Het jaar daarna maakte de club opnieuw deel uit van de eerste Bundesliga en lokte ze gemiddeld 26.000 toeschouwers naar zijn thuiswedstrijden. Zonder nieuw stadion was de promotie ongetwijfeld met nog enkele jaren langer uitgesteld. In het seizoen 76-77 haalde Borussia met 43.187 bezoekers het hoogste gemiddelde in de Bundesliga.

De staat van de grasmat daarentegen ging er, aangevreten door de wormen, dat jaar zienderogen op achteruit.

Het veld lag er zo erbarmelijk bij dat een speler van Eintracht Braunschweig met zijn neus in de modder viel toen hij plots alleen voor doel opdook. Op de tegenaanval scoorde Borussia het enige doelpunt van de middag...

Trekpleister van deze arena is de immense Südtribune waar 25.000 fans in het gele Borussiashirt de befaamde 'gelbe Wand' – gele muur- vormen. Maar zonder 'Dauerkarte', een seizoenkaart met een wachttijd van vijf jaar, kom je er niet in. De Südtribune is de grootste

staantribune van Europa en kan voor Europese wedstrijden in amper een dag worden omgebouwd tot een zittribune met 10.500 plaatsen.

Bij de bouw van het stadion bood de Südtribune slechts aan 10.000 toeschouwers plaats. Na de titel van 1995 en Champions league winst in 1997 was de muur helemaal voltooid: 100 meter lang, 54 meter breed en 40 meter hoog.

Stijgingspercentage : 37 procent !

De Zuidtribune is het kloppend hart van het Westfalenstadion. Een ongeschreven wet zegt dat de fans de spelers er nooit uitfluiten. Als de resultaten tegenvallen, uiten ze hun ongenoegen door zich met de rug naar het veld te keren. Dan is het stil in de Südtribune. Maar dat de stem van de gele muur soms doorslaggevend is, werd duidelijk op 17 december 2006. Het dranghek werd naar beneden gehaald en honderden fans renden het veld op richting coach Bert van Marwijk. Ze gingen zich beklagen over het lamenteabele spel van Borussia. Daags nadien werd Van Marwijk ontslagen.

Naam: Westfalenstadion.
Club: Borussia Dortmund.
Bouwjaar: 1973.
Huidige capaciteit: 81.000 plaatsen voor Bundesliga wedstrijden, 60.000 voor internationale wedstrijden.
Maximumcapaciteit: 81.000 plaatsen.
Recordopkomst: 81.000 toeschouwers bij elke Bundesliga-thuiswedstrijd.

Memorable Europese wedstrijden

Halve finale Champions league 1996-1997 (heenwedstrijd)

9 april 1997

Borussia Dortmund – Manchester United: 1 – 0

Doelpunt: 76' Tretshok 1-0

Toeschouwers: 48.500

Scheidsrechter: Nikolay Levnikov (Rusland)

(Borussia plaatst zich voor de finale met een totaalscore van 2-0)

Halve finale Champions League 2012-2013

24 april 2013

Borussia Dortmund – Real Madrid: 4 – 1

Doelpunten: 8' R. Lewandowski 1-0, 43' C. Ronaldo 1-1, 50' R. Lewandowski 2-1, 55' R. Lewandowski 3-1, 67' R. Lewandowski (pen) 4-1.

Toeschouwers: 65.369

Scheidsrechter: Björn Kuipers (Nederland)

(Borussia Dortmund plaatst zich voor de finale met een totaalscore van 4-3)

Halve finale Uefacup (heenwedstrijd)

4 april 2002

Borussia Dortmund – AC Milan: 4-0

Doelpunten: 8' Amoroso (pen) 1-0, 34' Amoroso 2-0, 38' Amoroso 3-0, 62' Heinrich 4-0

Toeschouwers: 51.000

Scheidsrechter: Graham Poll.

(Borussia plaatst zich voor de finale met een totaalscore van 5-3)

Finale Uefacup 1992-1993 (heenwedstrijd)

5 mei 1993

Borussia Dortmund – Juventus : 1-3

Doelpunten: 2' Rummenigge 1-0, 26' D. di Baggio 1-1, 31' en 74' R. Baggio 1-3

Toeschouwers: 37.900

Scheidsrechter: Sandor Puhl (Hongarije)

Finale Uefacup 2001

16 mei 2001

Liverpool – Deportivo Alavés : 5-4 (na verlengingen)

Doelpunten: 3' Babbel 1-0, 16' Gerrard 2-0, 26' Alonso 2-1, 40' McAllister (pen) 3-1, 47' en 49'

Moreno 3-3, 72' Fowler 4-3, J. Cruyff 4-4; 116' Geli (owngoal) 5-4

Toeschouwers: 48.050

Scheidsrechter: Gilles Veissière (Frankrijk)

Uefa Supercup 1997 (terugwedstrijd)

11 maart 1998

Borussia Dortmund – FC Barcelona:1-1

Doelpunten: 8' Giovanni 0-1, 64' Heinrich 1-1

Toeschouwers: 32.500

Scheidsrechter: Piero Ceccarini (Italië)

(FC Barcelona wint de Supercup met een totaalscore van 3-1)